

UNSA ANG DAPAT BUHATON KUNG MAIGO SA ND O PESTE ANG MGA MANOK?

- Ilahi ang mga manok nga nagpakita ug simtomang sa peste.
- Purohon o patyon ang mga manok nga apektado sa sakit ug ilubong kini. Dili magdala ug naay sakit nga manok sa bisan asa nga lugar. Ilubong o sunugon ang mga manok nga namatay.
- Dili bakunahan ang mga nagluya nga manok. Ang mga manok nga naay sakit, paabton sa ug usa ka bulan nga maulian ayha magdugang napud ug bag-ong manok.
- Mukonsulta sa beterinaryo o sa pinaka duol nga Provincial, City o Municipal Veterinary Office sa inyong lugar.
- Pwede pud mangutana o magpahibalo sa Bureau of Animal Industry (BAI) kung naay mahitabo nga insidente.

“A food-secure and resilient Philippines with prosperous farmers and fisherfolk”

Tinubdan sa Impormasyon:

Department of Agriculture - Caraga
Livestock Program

Technical Adviser:

JEKEM D. SANCHEZ
Livestock Focal Person / Agriculturist II
Field Operations Division

Gihimo ug Giapud-apud sa:

DEPARTMENT OF AGRICULTURE - CARAGA REGION

Regional Agriculture and Fishery Information Section

Capitol Site, Butuan City

Tel. No. (085) 815-2009 (213)

Fax No.: (085) 341-2114

Inabagan sa:
LIVESTOCK PROGRAM
Caraga Region

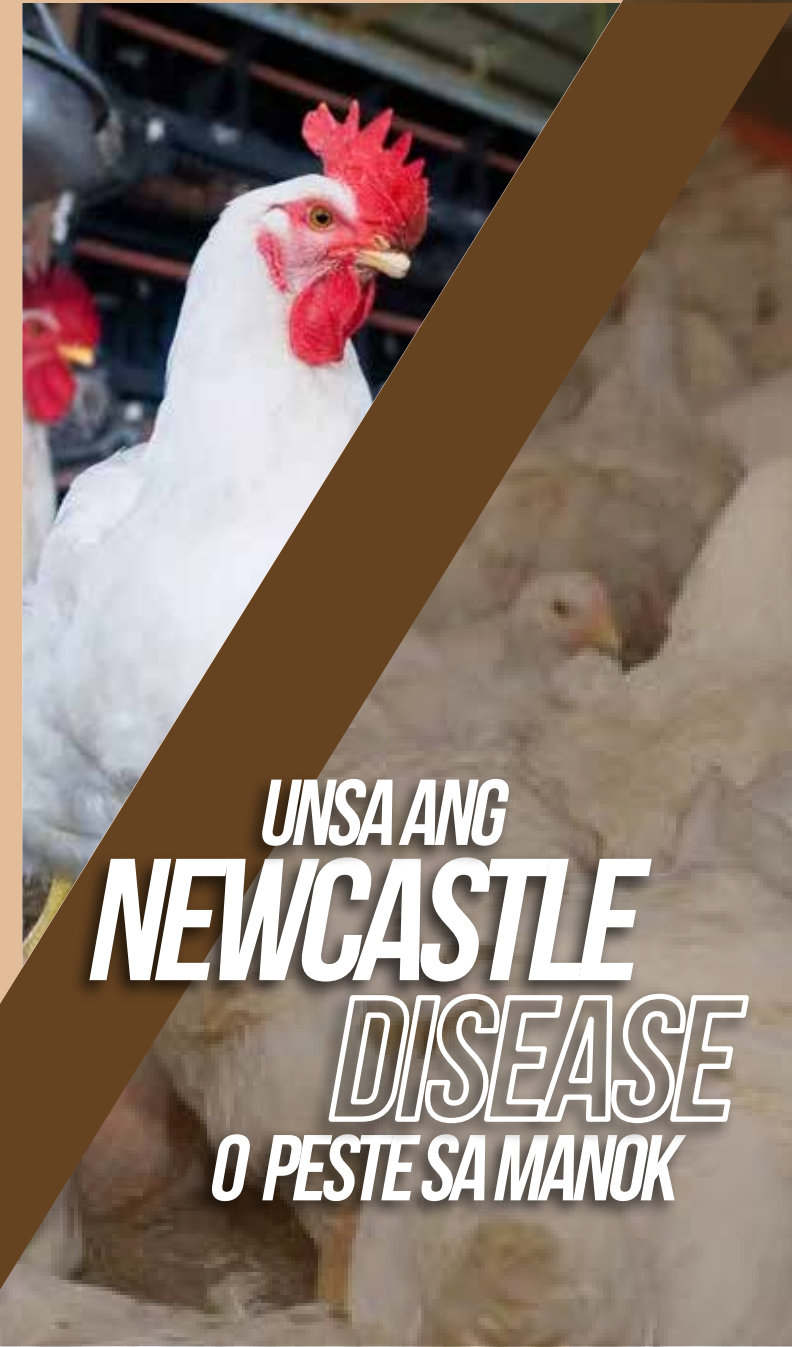
www.facebook.com/darfo13

da13caragainfo@gmail.com

INFO BULLETIN NO. 05 - 2020

Livestock Program

**UNSA ANG
NEWCASTLE
DISEASE
O PESTE SA MANOK**

UNSA ANG **NEWCASTLE DISEASE?**

Ang Newcastle Disease (ND) naggikan sa usa ka klase nga virus nga muresulta ug makapatay nga sakit sa mga manok, kalapati, pugo ug uban pang mga langgam. Kasagaran makita sa mga napesteng manok ang pagkalubag sa ilang ulo (torticollis), paghubag sa mga mata, lisud sa pagginhawa ug sa pagtindog.

Makit-an pud ang kolor berde nga tae ug naglutay nga lawas sa manok. Pwede gihapon mamatay ang apektadong manok bisan walay gipakita nga sintomas.

ASA MAKUHA ANG NEWCASTLE DISEASE?

Ang peste o virus pwede makuha sa hugaw gikan sa manok nga apektado sa sakit. Pwede pud matakdan ang manok gikan sa sip-on o secretions sa uban manok nga apektado o sa mga langgam sa palibot.

Pwede pud matakdan ang manok gikan sa mga kontaminado nga butang sa manukan, sanina ug gamit sa tao, sakyanan, uban nga mananap, itlog o ang laman-loob sa manok nga naay sakit.

Posible pud matakdan ang mga manok gikan sa duol o silingan nga mga manukan nga grabe na ang sakit pinaagi sa hangin.

UNSAON PAGLIKAY SA NEWCASTLE DISEASE?

- Likayi nga ang inyong manok mosagol sa ubang manok ky pwede nga dili daun makita sa manok ang simtomas sa sakit. Kung pwede, presohon sa tangkal ang mga manok para mabulag sa ubang manok o langgam.
- Ayaw paghulam o magpahulam ug manok sa mga silingan.
- Kung adunay bag-ong manok, ilahi sa kini sulod sa duha ka simana bag-o isagol sa kadaghanan. Likayan ang mga ilaga ky pwede sila magdala sa sakit.
- Pwede mugamit ug Sodium Hypochlorite o Calcium Hypochlorite o mas nasayran sa pangalan nga Clorox o Zonrox para sa paglimyo sa mga tangkal. Isagol ang isa ka tasa ani sa upat ka tasa nga tubig (1:4).
- Sundun ang saktong pamaagi sa pagbakuna.

Ang **PAGPABAKUNA** ang pinaka epiktibong pamaagi para **MALIKAYAN** ug **MAPROTEKTAHAN** ang atong mga **MANOK** gikan sa **NEWCASTLE DISEASE**

MAGTIMAAN UG MAGBANTAY, kinaiyanhon ang pagpaniid. **AYAW BALEWALA-A** ang mga senyales sa sakit. **MUKONSULTA** sa pinakaduol nga beterinaryo para sa iskedyul sa bakuna.

LIKAYAN ANG PESTE

